

Раздел 1

Български език

Всеки верен отговор се оценява с 3 точки.

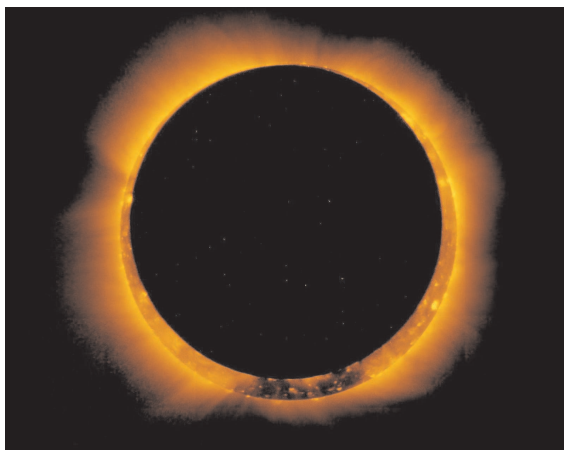
Прочетете текста и отговорете на въпроси от 1. до 4. включително.

Жители на Австралия и на островни държави в Тихия океан проследиха рядко слънчево затъмнение. Този път лунният диск не закри Слънцето напълно, въпреки че земният спътник застана между Слънцето и планетата ни. Това е т.нар. пръстеновидно слънчево затъмнение, при което Луната закрива около 95% от диска на Слънцето, „превръщайки“ останалите 5 процента в огнен пръстен.

Най-добре явлението бе наблюдавано на островите Кирибати, разположени на 6600 километра източно от Австралия и на 2100 километра южно от Хавайските острови.

Около австралийския град Кернс Луната закри над 85% от слънчевия диск, а на юг – в Сидни, Аделаида, Мелбърн и в други от най-големите градове на Австралия, затъмнението бе по-малко впечатляващо – Луната закри едва една трета от слънчевата повърхност.

Пръстеновидно слънчево затъмнение се случва около пет пъти по-рядко от пълното. Луната през тези дни има по-малък видим диаметър от Слънцето, тъй като се намира близо до най-отдалечената точка на орбитата си, и затова се наблюдава пръстеновидно слънчево затъмнение.

1. Текстът е част от:

- А) медийна статия
- Б) битов разговор
- В) учебник по физика
- Г) приказка

2. Ключови думи в текста са:

- А) Австралия, острови, лунна сянка
- Б) Слънце, Луна, затъмнение
- В) слънчев диск, лунно затъмнение, Австралия
- Г) пръстен, Луна, затъмнение

3. Коя информация от текста се вижда на снимката?

- А) Жители на Австралия проследиха рядко слънчево затъмнение.
- Б) В деня на затъмнението Луната се намира близо до най-отдалечената точка от орбитата си.
- В) Луната закри около 95% от диска на Слънцето, а около нея се образува огнен пръстен.
- Г) Луната закри едва една трета от слънчевата повърхност.

4. Кое твърдение е вярно?

- А) Затъмнението се наблюдаваше най-добре от Хавайските острови.
- Б) Затъмнението бе най-впечатляващо в най-големите градове на Австралия.
- В) Пръстеновидно лунно затъмнение се случва пет пъти по-рядко от пълното.
- Г) По време на затъмнението Луната застана между Слънцето и Земята.

5. С каква част на речта е изразен подлогът в изречението:

Работилите по проекта, класиран на първо място, ще получат награда.

- А) прилагателно име Б) причастие В) съществително име Г) наречие

6. Кое от изреченията е безподложно?

- А) Навлизат по-навътре в гората.
- Б) През капчиците роса преминават слънчеви лъчи.
- В) Вее тих ветреца.
- Г) Чуват се хрущящи стъпки.

7. Определете вида на изречението:

Тестът изглежда труден, но ще се опитам да реша всички задачи.

- А) просто разширено Б) сложно съчинено съединително
- В) сложно съчинено противоположно Г) сложно съчинено разделително

8. В кое изречение има глаголна форма в минало предварително време?

- А) Не съм гледал този филм.
- Б) Бях чувал тази песен и преди.
- В) Щях да ходя на концерта, но се разболях.
- Г) Когато дойдеш, ще съм прослушал целия албум.

9. Коя от глаголните форми е правилна?

- А) броиме Б) говориме В) вървиме Г) действаме

10. При коя от двойките думи отношението е като при дадената двойка?

черупка – лешник

- А) станиол – бонбон Б) костилка – череша В) кора – лимон Г) калъф – очила

11. Кои от фразеологичните съчетания са синоними?

- А) накривил си шапката – говори на шапката си
- Б) духна му под опашката – подвиг си опашката
- В) плюя си на ръцете – измивам си ръцете
- Г) приказки от 1001 нощ – бабини деветини

12. В каква последователност изреченията образуват смислово и логически свързан текст?

(1) За персите лалето става символ на любовно признание и свършиена любов. (2) И досега Лале е едно от най-популярните женски имена в Иран. (3) Първите сведения за лалето са свързани с Персия. (4) Лалето е възнято от много персийски поети.

- А) 1, 3, 2, 4 Б) 2, 3, 4, 1 В) 3, 4, 1, 2 Г) 2, 4, 3, 1

13. В коя от думите има правописна грешка?

- А) стихозбирка Б) вестник В) съкровена Г) отиват

14. В коя от думите НЕ е допусната правописна грешка?

- А) пясъчлив Б) напредак В) изкане Г) уеднаквявам

15. В кое изречение НЯМА граматична грешка?

- А) Госпожо, разбрахме, че Вие сте изпратили съобщението.
- Б) Победителът в състезанието ще получи като награда МР-3 плетър.
- В) За екскурзията се записаха 25 ученика.
- Г) Най-големият виновник се оказах самия аз.

16. В кои от отбелязаните позиции в изречението трябва да се поставят запетай?

Всъщност(1) ливадата бе една малка долчинка(2) далече от селото(3) сгушена между високи гористи върхове(4) стоплена от слънцето(5) като стая.

А) 1, 3, 5

Б) 2, 3, 4

В) 1, 3, 4

Г) 3, 4, 5

Прочетете текста и отговорете на въпроси от 17. до 20. включително.

Казанлъшката гробница датира от около 260–250 г. пр.Хр. Открита е случайно. При изкопни работи в могила край Казанлък войници се натъкнали на тухлена постройка. Когато я осветили отвътре, видели за първи път едни от най-красивите стенописи от Античността. В коридора били изрисувани битка и сключване на мир, а в куполното помещение – тракийско царско семейство на трапезата. Днес паметникът е под закрилата на Юнеско.

През 2007 г., 63 години след откриването ѝ, Казанлъшката гробница започна да разкрива своите тайни. Над главите на царската двойка се четат незабелязани досега, силно избледнели надписи. Предполага се, че те съдържат името на одриския цар, който поръчал този уникален паметник – Ройгос, името на неговия баща Севт III и името на тракийския художник – Кодзимасес. Досега учените познаваха Ройгос от монети и предполагаха, че е управлявал в областта на Странджа и Аполония (дн. Созопол).

17. Каква е целта на текста?

А) да забавлява

Б) да поучава

В) да информира

Г) да убеждава

18. Според текста на илюстрацията е показан стенопис от:

А) външната стена на гробницата

Б) купола

В) коридора

Г) пода на вътрешното помещение

19. Определете НЕВЯРНОТО твърдение, като имате предвид информацията и от текста, и от илюстрацията.

А) Казанлъшката гробница е открита случайно през 1944 г.

Б) Предполага се, че е изрисувана от тракийския художник Кодзимасес.

В) Вероятно на стенописите са изобразени одриският цар Ройгос и неговата съпруга.

Г) Стенописите върху купола на гробницата пресъздават бойни сцени.

20. Според информацията в текста древното име на град Созопол е:

А) Севтополис

Б) Странджа

В) Аполония

Г) Казанлък

21. Кое от подчертаните местоимения в изречението е написано и употребено правилно?

Нашия (А) град е малък и който (Б) и да попиташ, ще ти каже къде живее, докато тук трудно ще откриеш някой (В), ако не знаеш неговия (Г) адрес.

- 22. В кое от изреченията НЕ е допусната грешка при употреба на местоименията?**
- А) Беше научен да не се доверява никому.
 Б) Приятелят, с когото се видях, посрещаше своята майка.
 В) Вървяхме дълго по пътеката през гората, без да срещнем никой.
 Г) Има ли кой да попиташ?
- 23. Какво е по състав изречението:**
Нито първият вариант на теста ми се струва лесен, нито вторият е по-различен.
- А) сложно съчинено съединително Б) сложно съчинено противоположно
 В) сложно съчинено разделително Г) просто разширено
- 24. По какво се различават глаголните форми в изреченията:**
На картината е изобразено развълнувано море.
Картината изобразява развълнувано море.
- А) по време Б) по залог В) по число Г) по лице
- 25. В кое време са глаголните форми в изречението:**
Щяха ли да се сбъднат очакванията ми, щеше ли да ми хареса шоуто?
- А) бъдеще време в миналото Б) минало предварително време
 В) бъдеще време Г) минало неопределено време
- 26. Коя от думите е написана правилно?**
- А) не вярващ Б) рокзвезда
 В) незнаейки Г) интернет страница
- 27. Кое от фразеологичните словосъчетания има значение на „самоизтъквам се“?**
- А) хвърлям прах в очите Б) бия се в гърдите
 В) откривам Америка Г) хвърлям ръкавицата
- 28. Какви са в лексикално отношение думите прекрачвам и прикачвам?**
- А) синоними Б) омоними В) пароними Г) антоними
- 29. Посочете излишното:**
- А) таблет Б) мрежа В) имейл Г) айфон
- 30. В кое изречение е допусната пунктуационна грешка?**
- А) Задачите по математика, например, не са толкова трудни.
 Б) Феновете, окупирани входа на аерогарата, с нетърпение чакаха пристигането на звездната група.
 В) Този филм е, първо, добре направен, второ, актьорите играят майсторски и трето, музиката е трепач.
 Г) По-късно, в началото на второто полувреме, нашият отбор заигра борбено и нападателно.
- 31. В кое от изреченията НЕ е допусната пунктуационна грешка?**
- А) Ще вали ли или ще е слънчево?
 Б) Резултатите по математика, като че ли, ще бъдат по-добри от тези по български език и литература.
 В) Ще купим и подарък, и цветя, и ще отидем на рождения ден на Ива.
 Г) Успехът ти в това състезание, разбира се, има значение.
- 32. С коя от предложените думи ще допълните изречението, така че да я употребите уместно?**
Тих пролетен дъждец над полето.
- А) се изля Б) плющеше В) преваля Г) се изсипа

Край на раздел 1